

DN Debatt

”Bättre rusta upp Sverige än gå med i Nato”

PUBLICERAD 2016-01-08

Ett antal ambassadörer och försvarsdebattörer skriver på DN Debatt (6/1) om varför de anser att Sverige bör gå med i försvarsalliansen Nato. Att svenska intressen ska styra är vi helt eniga om, samt att säkerhet i Östersjöregionen bäst byggs tillsammans med våra nordiska och baltiska grannländer. Det finns dock skäl varför Sverige inte bör gå med i Nato, skriver Bodil Valero (MP).

Ett skäl är att Nato i grunden är en kärnvapenallians, samt att organisationen är byggd utifrån de säkerhetsutmaningar som fanns efter andra världskriget. Därmed är den sämre anpassad till att hantera den nya bredare hotbild som finns i dag i form av exempelvis cyberhot, terrorism och klimathot. Som en organisation byggd för traditionella territoriella konflikter har Nato haft svårt att adressera de nya säkerhetshoten mot mänsklig säkerhet.

Det är sant som debattörerna säger att Sverige får svårt att stanna utanför en eventuell konflikt i vårt närområde. Vår säkerhetspolitiska situation är direkt bunden till vad som händer i vår närhet - just därför är det avgörande att diskussionen om säkerhet i Östersjöregionen inte enbart handlar om vad vi gör när en konfrontation uppstår. Ännu viktigare är att se till att Sverige, tillsammans med våra grannar, bidrar till att minska risken för att en sådan konfrontation ska kunna ske från första början.

Att som debattörerna kallt konstatera att Sverige behöver mer säkerhet och att Nato kan ge det, är att göra det enkelt för sig. Då glömmes bort att ett inträde i Nato, med eller utan Finland, dramatiskt skulle ändra om i den säkerhetspolitiska dynamiken kring Östersjön. Om man kallar detta för rysk irritation eller att spänningarna kring Östersjön ökar spelar mindre roll - konsekvenserna för säkerhetsläget är desamma. Trots att ett svenskt beslut om Nato-medlemskap skulle kunna öka vår försvarsförmåga vid en kris, ökar samtidigt risken för att en sådan kris ska uppstå - och därmed minskar i själva

verket vår säkerhet. Det blir, som försvarsforskare kallar det, ett säkerhetsdilemma.

Det här är inget nytt argument men det är lika giltigt i dag som det var under kalla kriget, då Sverige och Finland som alliansfria stater spelade en avkylande och stabiliserande roll i Östersjöregionen och utgjorde en neutral zon mellan Warszawapakten i öst och Nato i väst. När så järnridån föll och Sovjetunionen kollapsade följde dess försvarsmakt med. Under 1990- och början på 2000-talet, när säkerhetsläget var betydligt lugnare tog flera länder i Öst- och Centraleuropa, inklusive baltstaterna, chansen och gick med i Nato.

När debattörerna frågar varför inget av dessa Nato-länder attackerats av Ryssland och tar det som intäkt för att det är säkert att gå med, glömmer de att situationen i dag ser väsentligt annorlunda ut. Att gå med i detta redan spända läge, då Ryssland med sitt aggressionskrig mot Ukraina och olagliga annektering av Krim brutit den europeiska säkerhetsordningen, vore något helt annat.

Så hur ska Sverige agera i detta svåra läge? Nato-förespråkare framställer det ofta som att alternativet till Nato-medlemskap är att sitta stilla och göra just ingenting. Jag menar att det är en falsk motsättning.

Den riktiga strategin enligt mig är en omfokusering till försvar och samarbeten på hemmaplan, utan alltför hastiga rörelser. Det är vad som långsiktigt bygger trovärdighet och gagnar den säkerhetspolitiska stabiliteten. Även om de som förespråkar ett Nato-medlemskap inte vill kännas vid de nya anslagen till försvaret eller samarbetena med våra nordiska grannländer, med baltstaterna och USA, så har de stor betydelse.

Att gradvis skala upp försvarets kapacitet och beredskap är en bättre strategi än att hastigt gå med i Nato, eftersom det ger friheten att på ett proportionerligt sätt anpassa åtgärderna efter säkerhetsläget. Om säkerhetsläget skulle försämrats ytterligare med nya ryska aggressioner kan åtgärderna skalas upp. Nato-medlemskap bör alltså vara det sista alternativet, inte det första.

Det finns de som argumenterar att Sverige bör gå med i Nato, rentav som en självständighetsmarkering mot Ryssland. Det är att börja i helt fel ände. Självklart ska vi i Sverige slå vakt om vår politiska självständighet och agera

efter våra egna intressen, men om vårt främsta intresse är stabiliteten kring Östersjön, måste säkerheten gå före politisk prestige.

Bodil Valero, Europaparlamentariker för Miljöpartiet de Gröna, försvars- och säkerhetspolitisk talesperson för gröna gruppen i Europaparlamentet

DN Debatt. 7 januari 2016

Debattartikel

25 försvarsdebattörer:

"Låt inte rysskräcken hindra oss från att gå med i Nato"

Repliker

Förre Moskva-ambassadören Sven Hirdman:

"Förenklad och ohistorisk syn på säkerhetspolitiken"

Bodil Valero, Europaparlamentariker för Miljöpartiet de Gröna, försvars- och säkerhetspolitisk talesperson för gröna gruppen i Europaparlamentet:

"Bättre rusta upp Sverige än gå med i Nato"

Pierre Schori och Maj-Britt Theorin:

"Sveriges antikärnvapenpolitik omöjlig med Nato-medlemsskap"

Läs fler artiklar på DN Debatt.